

zijn de bewegingen louter ornamenten. Ze functioneren als reedymades van andere choreografieën, b.v. uit *Artifact*, het stuk waarmee Forsythe zijn analyse van het klassieke balletvocabulaire in 1984 opgestart heeft. Tussen de panelen, die in het tweede deel na de pauze de hele scène van het zicht van het publiek afschermen, vang je een glimp op van groepsformaties waarin de ledematen excessief bewegen, weg van het centrum van hun lichaam. Fragmenten van Bachs *Chaconne in d mineur*, die de muzikale kern van *Artifact* vormde, spoken door Thom Willems akoestische ruimte. Het buigen en barsten van het ballet heeft plaats gemaakt voor het buigen en barsten van beelden die volledig vreemd zijn aan de dans. Beweging is slechts een masker als alle andere, waarachter altijd alleen maar andere maskers verschijnen.

De toon van de voorstelling

ligt dicht bij die van hysterische hoofdpijn, waardoor de intieme en delicatesere passages tot goedkoop spektakel gereduceerd dreigen te worden. Een vooraf opgenomen video toont Marin Schwember, een jonge kunstenaar, die voor het eerst een viool vastneemt (in een hotelkamer natuurlijk). Schwember begint naïef maar waarachtig te spelen. Zulke momenten worden begraven onder een vloed van andere beelden en woorden waardoor zij er niet in slagen te ontroeren. Zo blijft de scène een ver verwijderde wereld die men helemaal niet interessant vindt. De videobeelden daarentegen onthullen alles. De vertaling van de ene wereld in de andere produceert echter geen enkele vorm van spanning. Alhoewel er in *Kammer/Kammer* gedanst wordt, zou ik argumenteren dat dit geen dansstuk is. Het is eigenlijk het eerste niet-dans-werk dat Forsythe gemaakt heeft, zijn installaties inbegrepen.

Het gigantische *White Bouncy Castle* b.v., dat in het Londense Roundhouse te zien was, ging nog steeds over beweging en zijn zelf-organisatie, ook al was er geen choreografie of gestructureerde beweging in vervat. *Kammer/Kammer* draait niet rond de ontwikkeling of structurering van beweging en het neemt geen standpunt in tegenover het lichaam als het eerste instrument van de danser en als de stut van een bepaalde dansaesthetiek. Daarom zijn Jérôme Bels stukken nog steeds dans, alhoewel er vaak niet in gedanst wordt. In *Kammer/Kammer* zijn de dansers voer voor beelden die elders bestaan –op het videoscherm.

Na dit alles is het evident dat deze voorstelling voor mij geen verrassingen heeft. Omdat we allen de media kunnen ontcijferen, kunnen Forsythes montages het kijken niet verstoren. In een van media gesatureerde wereld is wat we als reëel aanzien

in feite slechts een visuele, spectaculaire representatie. Dat Forsythe heel weinig interesse toont voor de marges van het beeld en wat zij uitsluiten, maakt het werk hoogst onorigineel. Het illustreert hoogstens een truïsme. *Kammer/Kammer* zit op het dode spoor van een modernistische esthetica.

Gerald Siegmund

VERTALING UIT HET ENGELS:

Dries Moreels

KAMMER/KAMMER

REGIE, SCENOGRAFIE, KOSTUUMS,

LICHT William Forsythe

TEKST Anne Carson (*Irony is not enough: Essay on my life as Catherine*

Deneuve - 2de versie) en Douglas

A.Martin (*Outline of my lover*)

FILM *First Touch* (Martin Schwember)

ACTEURS Dana Caspersen, Antony

Rizzy

DANSERS Ballett Frankfurt

PRODUCTIE Ballett Frankfurt

cultureel centrum berchem©

Lente 2001

di 24 april 2001 # 20.30u

Dito'Dito_ _En daar ben ik gebleven / J'y suis resté depuis

wo 25 april 2001 # 20.30u

Carrousel_ _Vita & Virginia

vr 27 april # 20.30u

Cozy Concerts_ _Kamino / Fence

za 28 april 2001 # 20.30u

Theater Antigone_ _Mille feuilles

do 10 mei 2001 # 20.30u

Charlotte Vanden Eynde_ _Vrouwenvouwen

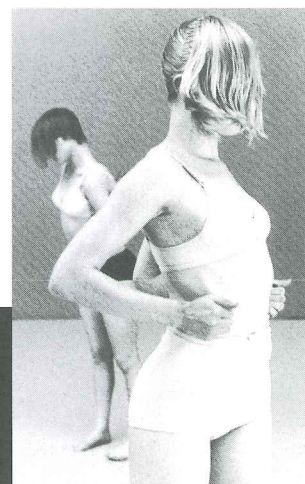
ma 14 mei 2001 # 20.30u

Sharon Zuckerman & Arco Renz_ _Happy Zode

wo 2 & do 3 mei 2001 # 20.30u

**Het Gevolg_ _De ronde van Vlaanderen
(Mool en meedogenloos)**

**Driekoningenstraat 126
2600 Antwerpen - Berchem
www.ccberchem.be
res. 03-286 88 25**